

Príloha č. 1

Špecifické podmienky vzdelávania žiakov s ťažkosťami v škole

Vymedzenie cieľov, poslania a zamerania inkluzívnej školy

System podpory a práce postavený na rozvoji človeka v školskom prostredí vychádza z podporných úrovní 1. – 5. stupňa definovaných v § 131 školského zákona a bližšie popísaných ministerstvom školstva najmä v podpornej úrovni 1. stupňa a 2. stupňa. To zahŕňa premenu školy na učiace sa spoločenstvo, demokratické prostredie s kritickým myslením, budovanie zdravých vzťahov či kultúry rešpektu a úcty. Úlohy zamestnancov sú síce rôzne, ale vzájomne sa dopĺňajú, prelínajú a smerujú ku komplexnému rozvoju človeka. Pedagogický zbor, ktorý pôsobí v podpornej úrovni 1. stupňa najbližšie k žiakom ako kľúčová vzťahová osoba, je v našej škole doplnený o školský podporný tím, ktorý intenzívne napomáha podpore vzťahov pedagogických zamestnancov a rodičov na ceste k žiakom. Tento tím tvoria odborní a pedagogickí zamestnanci, ktorí spoločne vytvárajú tímovú prácu v školskom prostredí.

Od školského r. 2022/2023 implementovala naša škola cestu k inkluzívnemu vzdelávaniu zriadením školského podporného tímu so snahou budovať inkluzívnu klímu a kultúru.

Školský podporný tím pôsobí v našej škole v súlade s § 84a) a § 21 a 24n zákona 138/2019 o pedagogických a odborných zamestnancoch. Je zložený z odborných a pedagogických zamestnancov školy, ktorí sa aktívne podieľajú na tvorbe inkluzívnej kultúry školy a pracujú nielen so žiakmi, ale aj s učiteľmi, rodičmi a ich komunitou a ďalšími odborníkmi v rezorte školstva a mimo neho.

Multidisciplinárny prístup odborníkom a klientom umožňuje, aby spoločne dospeli k užitočným prístupom a riešeniam s adekvátnym počtom intervencií. Jeho základom je prepojenie a koordinácia odborníkov z jednej alebo viacerých inštitúcií a aktívne zapojenie klienta.

Klientom ŠPT sú všetci žiaci školy, všetci zamestnanci školy, rodičia a každá ďalšia osoba zúčastňujúca sa v nejakej forme výchovno-vzdelávacieho procesu, alebo sa dostáva do interakcie so subjektmi tohto procesu, alebo môže tento proces nejakým spôsobom ovplyvniť.

Multidisciplinárnou spoluprácou môžu členovia školských podporných tímov efektívne podporiť deti / žiakov školy a maximalizovať ich šance na úspech.

Inkluzívna cesta je zameraná na:

- Podporu každého žiaka, učiteľa, pedagogického asistenta, rodiča a akejkolvek ďalšej vzťahovej osoby v tom, čo potrebuje k svojmu rastu,
- Poskytovanie komplexnej podpory na škole prostredníctvom školského podporného tímu – najmä ako prevencia a včasné vyhľadávanie a riešenie problémov,
- Budovanie vzťahového trojuholníka dieťa, rodič a učiteľ
- Zameranie viac na formatívne hodnotenie a reflexiu.

Naša škola je otvorená pre vzdelávanie všetkých žiakov v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej individuálnym potrebám žiaka, triedy a školy. Pri práci využívame inkluzívny prístup, aby každé dieťa bolo vnímané ako jedinečné a cítilo sa bezvýhradne akceptované. Chceme tak zabezpečiť ústavný rovný prístup k vzdelávaniu pre všetkých žiakov, primeraný rozvoj ich schopností, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a ich primeraného začlenenia do spoločnosti.

Školský podporný tím

Školský podporný tím sa riadi procesnými, výkonovými a obsahovými štandardami i opísanými úrovňami podpory, predovšetkým však realizuje podporné úrovne 1. a 2. stupňa. Tento tím veľmi úzko spolupracuje a je metodicky usmerňovaný centrom poradenstva a prevencie (ďalej len „CPP“). V škole tím úzko spolupracuje s triednymi učiteľmi, predmetovými učiteľmi, asistentmi učiteľa, vedením školy, vychovávateľmi, rodičmi a žiakmi.

Členovia tímu majú príslušnú kvalifikáciu a špecializované vzdelanie určené na výkon svojich funkcií a poskytujú žiakom, rodičom a učiteľom rozličné podporné služby, riadia sa platnou legislatívou, pracovnou náplňou, školským vzdelávacím programom a metodickým usmerňovaním centra poradenstva a prevencie v našom okrese. Pôsobenie týchto zamestnancov je plne v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania, so školským zákonom a najlepším záujmom dieťaťa. A hoci samotná činnosť tímu nepodlieha špeciálnemu súhlasu rodičov tak, ako je to napríklad v rezorte zdravotníctva, predsa jeho činnosť je podporná, partnerská a otvorená s vysokým štandardom etiky a transparentnosti a informačnou povinnosťou vo vzťahu k rodičom. Držíme sa zásady, že rodič je partner školy a je nielen informovaný, ale aj priamo zapojený do podpory dieťaťa.

Hlavnými oblasťami podpory sú v súlade s § 131 školského zákona prevencia, výchovné a kariérové poradenstvo, rozvoj inkluzívneho vzdelávania, orientačná diagnostika, intervencia a krízová intervencia, reedukácia a metodická podpora a poradenstvo pedagogickým zamestnancom, rodičom alebo žiakom. To môže zahŕňať preventívne programy a aktivity v triedach zamerané na zlepšenie klímy, mediáciu po konflikte alebo ťaživej situácii, podpora učiteľa počas vyučovania, depistáže pri zápisoch alebo v prvých ročníkoch, sociometrie, besedy, diskusie a vzdelávanie pre rodičov a zamestnancov, účasť na rodičovských združeniach a ďalšie. Práca a činnosť týchto zamestnancov je riadnou súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti a napĺňania cieľov výchovy a vzdelávania.

ŠPT pôsobí na našej škole v súlade s § 84a) a § 21 a 24n zákona 138/2019 o pedagogických a odborných zamestnancoch. Je zložený z odborných a pedagogických zamestnancov školy, ktorí sa aktívne podieľajú na tvorbe inkluzívnej kultúry školy a pracujú nielen s deťmi/žiakmi, ale aj s učiteľmi, rodičmi a ich komunitou a ďalšími odborníkmi v rezorte školstva a mimo neho.

Multidisciplinárny prístup odborníkom a klientom umožňuje, aby spoločne dospeli k užitočným prístupom a riešeniam s adekvátnym počtom intervencií. Jeho základom je prepojenie a koordinácia odborníkov z jednej alebo viacerých inštitúcií a aktívne zapojenie klienta.

Klientom ŠPT sú všetci žiaci školy, všetci zamestnanci školy, rodičia a každá ďalšia osoba

Multidisciplinárnou spoluprácou môžu členovia školských podporných tímov efektívne podporiť žiakov školy a maximalizovať ich šance na úspech.

Škola na podporu výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov podľa § 2 h) školského zákona poskytuje podporu všetkým žiakom, a to tak, že zabezpečuje podmienky, organizáciu a realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu spôsobom, ktorý primerane zodpovedá potrebám telesného, psychického a sociálneho vývinu žiakov v úzkej spolupráci so ŠPT:

a) poskytuje všetkým žiakom podporu na podpornej úrovni 1. stupňa, ako sú preventívne programy, ranné kruhy, pravidelné elektronické aj osobné konzultácie rodičov s učiteľmi, kariérové poradenstvo,

b) zostavuje školský poriadok zameraný na spravodlivé a humanisticky formované pravidlá školského života v súčinnosti so žiakmi a s radou školy,

c) pravidelne sleduje a realizuje skrining dochádzky, prospechu a správania žiakov cez prístup ŠPT do internetovej žiackej knižky a triednej knihy, prinášanie systémových návrhov pre zlepšenie, špecifické sledovanie rizikových faktorov ako je adaptácia žiakov prvého ročníka ZŠ, prechod na druhý stupeň ZŠ, prestup alebo odchod žiaka, obdobie dospievania,

d) umožňuje všetkým žiakom prístup k ŠPT a jeho službám, keď to v priebehu celej školskej dochádzky žiak alebo rodič potrebuje pre individuálnu podporu v kríze, životných ťažkostiach alebo na vlastný rozvoj svojho potenciálu,

e) umožňuje prácu v škole a triedach aj zamestnancom CPP pri preventívnej činnosti, krízovej intervencii, skriningu i spolupráci na podpore detí a rodičov v úzkej súčinnosti so ŠPT,

f) informuje rodičov, žiakov a zamestnancov cez webovú stránku školy, nástenky, internetovú žiacku knižku o ďalšej podpornej činnosti.

Škola zároveň poskytuje špecifickú podporu aj žiakom, ktorí podľa § 2 i) majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Podpora týchto žiakov sa realizuje:

- v podmienkach všeobecnej podpory s využitím všeobecných podporných mechanizmov školského vzdelávacieho programu, keď učitelia vytvárajú v triedach takú atmosféru spolupráce, slobody a zodpovednosti, podpory a diferencovaného prístupu v hodnotení a metódach, že žiak dokáže účinne napredovať bez ďalších úprav,

- v rámci vytvárania individuálnych podmienok pre podporu žiakom, ktorí majú ťažkosti v učení, v sociálnej adaptácii, alebo iného charakteru, ktoré je možné kompenzovať, reedukovať alebo rehabilitovať v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu na úrovni triedy, pričom sa realizuje úpravou podmienok, obsahov, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, aby dosiahol primeraný stupeň vzdelania a začlenenie do spoločnosti,

- podporou v uvedených oblastiach s využitím podporných opatrení od školského špeciálneho pedagóga alebo iného odborného zamestnanca školy,

- priamou intervenciou školského špeciálneho pedagóga alebo odborného zamestnanca školy,

- spoluprácou a intervenciou zo strany s ďalších relevantných subjektov a sieťovaním sa s CPP, políciou, sociálnou kuratelou, lekármi a ďalšími organizáciami pre komplexnejšiu podporu všetkých detí.

Súhrn podporných opatrení pre dané dieťa je stanovený na základe odborného vyšetrenia žiaka v poradenskom centre a zahŕňa:

a) vyšetrenie v centre poradenstva a prevencie (zväčša na odporúčanie ŠPT a triedneho učiteľa) a stanovenie ŠVVP a následných odporúčaní úprav,

b) vypracovanie formálneho dokumentu IVP v súčinnosti s triednym učiteľom a súhlasom rodiča.

c) úzku spoluprácu a spoločné konziliárne stretnutia podľa potreby rodiča, žiaka, učiteľa, prípadne asistenta, ak pôsobí v triede a člena ŠPT v prepojení na odporúčania centra poradenstva a prevencie.

d) Žiak má možnosť využiť aj dodatočnú psychologickú a špeciálno-pedagogickú starostlivosť v škole v pravidelných intervaloch alebo podľa dohody individuálne alebo skupinovo.

e) Zabezpečenie alebo odporúčanie špeciálnych pomôcok, učebných textov a i. počas vyučovania.

f) Úpravy rozvrhu, čiastočné a dočasné oslobodenie od dochádzania do školy, úprava a zmena systému hodnotenia alebo nehodnotenie v predmetoch.

Členovia školského podporného tímu sú:

- triedni učitelia,
- školský špeciálny pedagóg,
- psychológ,
- výchovný poradca,
- koordinátor prevencie,
- pedagogickí asistenti.

Žiaci so ŠVVP

1. Žiak so zdravotným znevýhodnením:

- a) žiak so zdravotným postihnutím,
- b) žiak chorý alebo zdravotne oslabený,
- c) žiak s vývinovými poruchami,
- d) žiak s poruchou správania.

a) žiakom so zdravotným postihnutím je žiak s mentálnym postihnutím, sluchovým postihnutím, zrakovým postihnutím, telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami alebo s viacnásobným postihnutím,

b) žiakom chorým alebo zdravotne oslabeným je žiak s ochorením, ktoré je dlhodobého charakteru a žiak vzdelávajúci sa v školách pri zdravotníckych zariadeniach,

c) žiakom s vývinovými poruchami je žiak s poruchou aktivity a pozornosti, žiak s vývinovou poruchou učenia,

d) žiakom s poruchou správania je žiak s narušením funkcií v oblasti emocionálnej alebo sociálnej okrem žiaka s poruchou aktivity a pozornosti a žiaka s vývinovou poruchou učenia.

2. Žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia – žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia je žiak žijúci v prostredí, ktoré vzhľadom na sociálne, rodinné, ekonomické a kultúrne podmienky nedostatočne podnecuje rozvoj mentálnych, vôľových, emocionálnych vlastností žiaka, nepodporuje jeho socializáciu a neposkytuje mu dostatok primeraných podnetov pre rozvoj jeho osobnosti.

3. Žiak s nadaním – žiakom s nadaním je žiak, ktorý má nadpriemerné schopnosti v intelektovej oblasti, v oblasti umenia alebo športu alebo v týchto oblastiach dosahuje v porovnaní s rovesníkmi mimoriadne výkony a prostredníctvom výchovy a vzdelávania sa jeho nadanie cielene rozvíja (§ 2 písm. k) – q) školského zákona).

Práva žiaka so ŠVVP

Žiak so ŠVVP má právo na:

- individuálny prístup rešpektujúci jeho schopnosti a možnosti, nadanie a zdravotný stav,
- poskytovanie poradenstva a služieb spojených s výchovou a vzdelávaním,
- organizáciu výchovy a vzdelávania primeranú jeho veku, schopnostiam, záujmom, zdravotnému stavu a v súlade so zásadami psychohygieny,
- výchovu a vzdelávanie s využitím špecifických foriem a metód, ktoré zodpovedajú jeho potrebám, a na vytvorenie nevyhnutných podmienok, ktoré túto výchovu a vzdelávanie umožňujú,

- používať pri výchove a vzdelávaní špeciálne učebnice a špeciálne didaktické a kompenzačné pomôcky.

Práva zákonného zástupcu žiaka so ŠVVP

Zákonný zástupca žiak so ŠVVP má právo:

- oboznámiť sa s výchovno-vzdelávacím programom školy a školským poriadkom (§144 ods. 6 písmeno b) školského zákona),
- má právo nesúhlasiť so vzdelávaním svojho dieťaťa v špeciálnej škole alebo v špeciálnej triede (1.5. Žiaci so ŠVVP a školská integrácia bod 4 Sprievodca školským rokom 2020/2021),
- zvoliť, či bude jeho dieťa vzdelávané na základe individuálneho vzdelávacieho programu v štandardnej triede, alebo v triede pre žiakov so ŠVVP, alebo v škole pre žiakov so ŠVVP (2.5.2 Školská integrácia detí a žiakov so ŠVVP bod 16 POP 2009/2010) a má právo sa s týmto individuálnym výchovno-vzdelávacím programom oboznámiť (§ 94 ods. 1 písm. b) bod 2 školského zákona),
- na informácie o dieťati poskytované školou a školským zariadením.

Povinnosť zákonného zástupcu žiaka so ŠVVP

- dbať na sociálne a kultúrne zázemie dieťaťa a rešpektovať jeho špeciálne výchovnovzdelávacie potreby,
- informovať školu alebo školské zariadenie o zmene zdravotnej spôsobilosti jeho dieťaťa, jeho zdravotných problémoch alebo iných závažných skutočnostiach, ktoré by mohli mať vplyv na priebeh výchovy a vzdelávania (§ 144 ods. 7 písm. d) školského zákona).

Povinnosti pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca

- zachovávať mlčanlivosť a chrániť pred zneužitím osobné údaje, informácie o zdravotnom stave detí, žiakov a poslucháčov a výsledky psychologických vyšetrení, s ktorými prišiel do styku (§ 11 ods. 7 školského zákona),
- rešpektovať individuálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka s ohľadom na jeho osobné schopnosti a možnosti, sociálne a kultúrne zázemie (§ 5 ods. 2 písm. b), c) zákona č. 317/2009 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch).

Zohľadňovanie individuálnych potrieb žiakov so ŠVVP sa realizuje s cieľom zabezpečiť rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj ich schopností a osobností a s cieľom dosiahnuť primeraný stupeň vzdelania a ich primerané začlenenie do spoločnosti.

Na podporu výchovy a vzdelávania žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami škola zabezpečí najmä:

- a) včasnú pedagogickú diagnostiku a v nadväznosti na jej závery v spolupráci s príslušným zariadením poradenstva a prevencie odbornú diagnostiku (špeciálnopedagogickú, liečebnopedagogickú, sociálno-pedagogickú, logopedickú, psychologickú, medicínsku) diagnostiku, vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ak je potrebné), individuálnu a skupinovú prácu, používanie špeciálnych metód a foriem vyučovania, úpravu vzdelávacích cieľov a obsahu, uplatňovanie rozličných foriem hodnotenia, aplikáciu špecifických a alternatívnych foriem komunikácie, prípadne iných jazykov a prostriedkov komunikácie, spoluprácu s rodičmi a ďalšie, v závislosti od individuálnej potreby konkrétneho žiaka;
- b) materiálne vybavenie, ktoré zahŕňa špeciálne edukačné publikácie, špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky, prístroje, digitálne technológie, úpravu prostredia, prípadne špeciálne miestnosti a učebne;

- c) odborný prístup pedagogických a odborných zamestnancov, školského podporného tímu a zariadení poradenstva a prevencie, podporu pedagogického asistenta;
- d) akceptujúce školské prostredie a programy v triedach a školách, ktoré sú zamerané na formovanie pozitívnych postojov k ľuďom s odlišnosťou a znevýhodnením;
- e) odbornú prípravu pedagogických a odborných zamestnancov;
- f) finančné zdroje na zabezpečenie špeciálnych materiálnych, odborných a personálnych podmienok.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to s ohľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

VÝCHOVA A VZDELÁVANIE ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením je okrem všeobecných cieľov, vychovávať a vzdelávať týchto žiakov tak, aby čo najviac rozvinuli vlastné kompenzačné mechanizmy, aby plnohodnotne vnímali, prežívali vlastný život a aby sa stali tvorcami hodnôt, ktoré vytvoria cieľavedomou činnosťou. Základná škola zabezpečuje podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením, ako žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej ŠVVP).

V zmysle Dodatku č. 11 schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2022/10162:2-A2140 s účinnosťou od 1. 9. 2022, žiak so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy.

Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú žiakovi so zdravotným znevýhodnením, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu (IVP).

IVP žiaka so zdravotným znevýhodnením vypracováva v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi.

Pri tvorbe IVP nie je potrebné doslovne postupovať podľa vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, keďže rozmanitosť potrieb a charakteristík žiakov s jedným druhom zdravotného znevýhodnenia je veľmi veľká. Je potrebné prihliadať primárne na individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka.

IVP obsahuje:

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces,
- požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy,
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov,
- špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka,
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania,
- požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok,
- zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, psychológa, logopéda a iných.

IVP vypracováva škola (triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom) spoločne so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie podľa kompetencií.

IVP sa v priebehu školského roka môže upravovať a dopĺňať podľa aktuálnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka. Úpravy IVP sú výsledkom odborných konzultácií všetkých zainteresovaných odborníkov a oboznamuje sa nimi aj zákonný zástupca žiaka.

IVP podpisuje riaditeľ školy, triedny učiteľ, špeciálny pedagóg a zákonný zástupca žiaka.

Zákonný zástupca žiaka vzdelávaného podľa IVP má právo sa s týmto programom oboznámiť (§ 94 ods. 1 písm. b) bod 2 školského zákona).

Hodnotenie a klasifikácia

Hodnotenie žiaka so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v súlade so Zásadami hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole, ktoré sú uvedené v Prílohe č. 2 Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (čl. 4 ods. 4 pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy).

1. Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učiteľ riadi odporúčaniami poradenského zariadenia rezortu školstva.
2. Pri hodnotení učebných výsledkov učiteľ rešpektuje psychický a fyzický zdravotný stav žiaka, druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.
3. Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
4. U žiaka so zdravotným znevýhodnením, ktorý má výrazné rozdiely vo výkonoch v ústnej a písomnej skúške, sa pri skúšaní uprednostňuje forma, ktorá je pre neho výhodnejšia, a ktorá predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov.
5. Žiakovi s narušenými komunikačnými schopnosťami (chybami a poruchami reči a vývinovými poruchami učenia), žiakovi so sluchovým postihnutím a žiakovi s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami zabezpečí učiteľ pri ústnej odpovedi také podmienky, aby neutrpel psychickú ujmu. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zvaží, či uprednostní písomnú, praktickú alebo ústnu formu odpovede.
6. Žiak s diagnózou zajakavosť môže byť ústne skúšaný a na obsah jeho výpovede môžu byť kladené rovnaké nároky ako u ostatných žiakov, ak nemá písomné odporúčanie poradenského zariadenia rezortu školstva o vylúčení ústneho skúšania. Formálna stránka odpovede sa nehodnotí. Zajakavému žiakovi je potrebné poskytnúť viac času na odpoveď a taktne o tom poučiť aj spolužiakov.
7. Pri skúšaní žiaka so sluchovým alebo zrakovým postihnutím učiteľ dbá, aby správne a jednoznačne porozumel zadaným otázkam a úlohám.
8. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s narušenými komunikačnými schopnosťami alebo so sluchovým postihnutím sa hodnotia predovšetkým vecné poznatky a praktické zručnosti, nie úroveň jazykového prejavu.
9. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka so zrakovým postihnutím učiteľ uprednostňuje ústnu odpoveď pred písomnou prácou.
10. Úroveň čítania sa hodnotí individuálne, s ohľadom na druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia žiaka.
11. Žiak s vývinovými poruchami učenia (dyslexia, dysgrafia, dysortografia) môže písať diktát, alebo byť skúšaný písomnou formou len za podmienky, že bol vopred pripravený špeciálnymi metodickými

postupmi na vyučovaní. Diktát žiaka s vývinovými poruchami učenia učiteľ nehodnotí známkami, ale slovné, vyčíslí počet chýb a pri hodnotení spolupracuje so žiakom.

12. Ak žiak so sluchovým postihnutím píše diktát, nehodnotí sa známkou, ale slovné a pri hodnotení učiteľ spolupracuje so žiakom.

13. Grafický prejav žiaka s takým zdravotným znevýhodnením, ktoré má vplyv na jeho úroveň (napr. písanie, výtvarný prejav), sa priebežne ani súhrnne nehodnotí známkou.

14. Estetická stránka grafického prejavu žiaka so zrakovým postihnutím, ktorý používa bežné písmo, sa nehodnotí.

15. U žiaka so zrakovým postihnutím, ktorý používa bežné písmo, učiteľ pri dlhotrvajúcich písomných skúškach počíta s primeranou, individuálne stanovenou dobou zrakového odpočinku. Dĺžka zrakového zaťaženia pri práci s hľadáním do blízka vychádza z odporúčania poradenského zariadenia rezortu školstva.

16. U žiaka so zrakovým postihnutím, ktorý používa Braillovo písmo, učiteľ pri všetkých druhoch písomných skúšok počíta s časovou rezervou potrebnou na obsluhu špeciálnych pomôcok.

17. Žiak so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa rýchlo unaví, musí mať možnosť pri písomnej skúške pracovať individuálnym tempom, prípadne krátko relaxovať.

18. Ak v správaní zdravotne znevýhodneného žiaka a žiaka s chronickými ochoreniami (napr. diabetes, choroby srdca, onkologické, neurologické ochorenia, porúrazové stavy a pod.) učiteľ pozoruje prejavy (ako napr. impulzivnosť, precitlivosť, podráždenosť, poruchy pozornosti, únava a pod.), ktoré môžu byť dôsledkom postihnutia alebo chronického ochorenia, toto zohľadňuje pri jeho hodnotení.

19. Učiteľ primerane dlhé obdobie nehodnotí žiaka s chronickým ochorením, žiaka zdravotne oslabeného, alebo po dlhodobom ochorení, ak ešte nemohol byť adekvátne pripravený a jeho výkon bol výrazne nižší ako zvyčajne. Tento žiak môže byť bežným spôsobom hodnotený, až keď sa doučí učebnú látku podľa individuálneho programu.

20. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka, ktorý sa vrátil do kmeňovej školy zo školy pri zdravotníckom zariadení, učiteľ kmeňovej školy rešpektuje hodnotenie učiteľa školy pri zdravotníckom zariadení, v tých vyučovacích predmetoch, z ktorých bol hodnotený.

21. Žiak so zdravotným znevýhodnením, ktorý plní ciele učebných osnov v predmetoch cudzí jazyk, telesná výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova a pracovné vyučovanie v rozsahu primeranom svojim predpokladom, sa jeho učebné výsledky hodnotia s ohľadom na druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia.

22. Žiak, ktorý vzhľadom na druh a stupeň svojho znevýhodnenia nemôže v celku plniť učebné osnovy základnej školy v niektorých alebo všetkých predmetoch a postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, jeho učebné výsledky sa priebežne aj súhrnne na vysvedčení hodnotia podľa individuálnych kritérií. Na vysvedčení v doložke, alebo v rámci súhrnného slovného hodnotenia triedny učiteľ uvedie, v ktorých predmetoch žiak postupoval podľa individuálneho učebného programu.

23. Pri polročnom a koncoročnom hodnotení zdravotne znevýhodneného žiaka sa používa rovnaké tlačivo vysvedčenia ako pre ostatných žiakov.

Začlenenému žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa v doložke na vysvedčení uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu“.

Ak sa v individuálnom vzdelávacom programe úpravy vzdelávania žiaka vzťahujú len k niektorým vyučovacím predmetom, v doložke vysvedčenia sa uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu uplatňovaného v predmete (predmetoch) ...“.

Ak sa na prospechu žiaka okrem jeho zdravotného znevýhodnenia podieľa významnou mierou viac faktorov, k hodnoteniu a klasifikácii stupňom nedostatočný je možné pristúpiť po odbornom posúdení a odporúčení tohto postupu poradenským zariadením (2.4. Školská integrácia bod 5 POP 2018/2019). Opakovať ročník môže žiak v prípade, ak je to v prospech žiaka bez odporúčania zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Školské vzdelávacie programy pre žiakov so špecifickými potrebami

VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV CHORÝCH A ZDRAVOTNE OSLABENÝCH

Ciele výchovy a vzdelávania

Žiaci chorí a zdravotne oslabení plnia rovnaké ciele vzdelávania ako žiaci základných škôl na primárnom stupni vzdelávania a nižšom stupni stredného vzdelávania.

Vzdelávacie oblasti

pre žiakov chorých a zdravotne oslabených sú tie isté ako uvádza Štátny vzdelávací program primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy a Štátny vzdelávací program nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy.

Vzdelávacie štandardy

pre žiakov chorých a zdravotne oslabených sú rovnaké ako pre žiakov bežnej základnej školy. Plnenie výkonového štandardu je však ovplyvnené aktuálnym zdravotným stavom, liečbou, vyučovacím variantom a momentálnymi schopnosťami chorého a zdravotne oslabeného žiaka.

Rámcové učebné plány

pre žiakov chorých a zdravotne oslabených sú prispôsobené tak, aby mohlo byť vzdelávanie flexibilne prispôsobené ich aktuálnemu zdravotnému stavu v podmienkach základnej školy.

Žiak chorý a zdravotne oslabený sa vzdeláva podľa štyroch variantov rámcových učebných plánov pre žiakov chorých a zdravotne oslabených:

variant A – jedna vyučovacia hodina denne, t. j. 5 hodín týždenne,

variant B – dve vyučovacie hodiny denne, t. j. 10 hodín týždenne,

variant C – tri vyučovacie hodiny denne, t. j. 15 hodín týždenne,

variant D – štyri vyučovacie hodiny denne, t. j. 20 hodín týždenne.

Špecifiká výchovy a vzdelávania žiaka chorého alebo zdravotne oslabeného v triede základnej školy spolu s inými žiakmi:

Vzdelávanie žiakov chorých a zdravotne oslabených vychádza zo Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20269:8-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

Podmienkou vydania rozhodnutia o podporných opatreniach pre žiaka je špeciálnopedagogická diagnostika, v prípade potreby aj psychologická diagnostika vykonaná v školskom zariadení výchovného poradenstva a prevencie, odborná lekárska diagnostika (napr. onkológa, neurológa, psychiatra, internistu a iné) a písomná žiadosť rodiča alebo zákonného zástupcu.

O vykonaní podporných opatrení pre chorého a zdravotne oslabeného žiaka rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Žiak chorý a zdravotne oslabený vzdelávaný v bežnej základnej škole postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Školský špeciálny pedagóg sa podieľa na tvorbe IVP spolu s triednym učiteľom alebo vyučujúcimi jednotlivých predmetov, individuálne pracuje so žiakom chorým a zdravotne oslabeným podľa výsledkov lekárskej a špeciálnopedagogickej diagnostiky. Metodicky vedie učiteľov, spolupracuje s rodičmi žiaka a so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie, ktoré vydalo písomné vyjadrenie k školskému začleneniu žiaka. Zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto IVP oboznámiť. So žiakom chorým a zdravotne oslabeným pravidelne pracuje školský špeciálny pedagóg. V prípade zlepšenia zdravotného stavu žiaka chorého a zdravotne oslabeného sa môže žiakovi prehodnotiť forma vzdelávania v priebehu školskej dochádzky.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Výchova a vzdelávanie sú v škole organizovaní dennou formou. Konkrétne organizačné podmienky vzdelávania jednotlivých žiakov sú súčasťou súboru podporných opatrení realizovaných na základe odporúčaní CPP.

Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy,
- riadia svoje sebarozvíjanie a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste, ako súčasť kolektívu pedagógov sú schopní vzájomnej efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, tímovej práce a kooperatívneho riešenia problémov.

VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S LAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE A NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavnými cieľmi vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojev žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná. Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania.

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia vychádza zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy

Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Pri výchove a vzdelávaní žiaka s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia v školskom VV-procese využívame skupinové, kooperatívne a alternatívne formy vyučovania. Tie umožňujú diferenciaciu a individualizáciu výchovy a vzdelávania, deľbu práce, komunikáciu, vzájomnú pomoc a včleňovanie žiaka s mentálnym postihnutím do kolektívu triedy. Je potrebné zohľadniť motorickú instabilitu žiaka a minimalizovať nežiadúce prejavy správania. Vytvárať podmienky pre pozitívne hodnotenie na upevnenie kladných zážitkov v triede. Orientovať vzdelávanie na využiteľnosť vedomostí v situáciách praktického života. Umožniť žiakovi s mentálnym postihnutím používať špeciálne učebné pomôcky, ktoré mu uľahčia edukáciu. Pri vypracúvaní individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu (IVP) je potrebné vychádzať zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho

postihnutia, z jeho obsahu vzdelávania. Rámcový učebný plán tohto žiaka je rovnaký ako u žiakov bežnej triedy. Vo vyučovacích predmetoch hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova a etická výchova je možné tohto žiaka vzdelávať podľa obsahu vzdelávania žiakov bežnej triedy. Ak je v týchto vyučovacích predmetoch potrebné žiakovi redukovať učivo, uvádza sa v jeho IVP. Vyučovací predmet vecné učenie má žiak vtedy, keď majú žiaci bežnej triedy predmet prvouku alebo prírodovedu. Vlastiveda je integrovaný predmet v 4. až 6. ročníku, prostredníctvom ktorého žiaci s mentálnym postihnutím získavajú základné poznatky z oblasti prírodovedných a spoločenskovedných odborov. Preto sa predmet vlastiveda vyučuje vtedy, keď majú žiaci bežnej triedy predmet vlastivedu a prírodovedu. Pri hodnotení žiaka sa postupuje podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov s mentálnym postihnutím. Žiaka je možné hodnotiť aj slovným komentárom o dosiahnutých vzdelávacích výsledkoch bez vyjadrenia stupňov klasifikácie prospechu. Ak je tento žiak v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný, dostáva rovnaké vysvedčenie ako ostatní žiaci bežnej triedy. V doložke vysvedčenia žiaka sa uvedie informácia, že žiak bol vzdelávaný podľa variantu A.“

Pri výchove a vzdelávaní žiaka s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia v školskej integrácii sa používa triedna dokumentácia pre bežné základné školy.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Mentálne postihnutých žiakov v podmienkach bežnej školy sa riadia súborom podporných opatrení odporučených centrom poradenstva a prevencie.

Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Efektívna realizácia Vzdelávacieho programu je podmienená potrebným personálnym zabezpečením podľa nasledujúceho rámca, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve (Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch).

VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S NARUŠENOU KOMUNIKAČNOU SCHOPNOSŤOU PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE A NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20272:10-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016

Ciele výchovy a vzdelávania

Žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou plnia rovnaké ciele vzdelávania ako ostatní žiaci základných škôl v primárnom vzdelávaní a nižšom strednom vzdelávaní.

Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy pre žiakov s NKS sú rovnaké ako pre ostatných žiakov primárneho vzdelávania alebo nižšieho stredného vzdelávania. Čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacieho štandardu je potrebné zaznamenať v individuálnom vzdelávacom programe žiaka. Dosiahnuté výkony sú limitované samotným narušením komunikačnej schopnosti, preto nemôžu byť ustanovené štandardy pre špecifický vyučovací predmet ILI.

Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Výchova a vzdelávanie žiakov s NKS vychádza zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie, schválené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20272:10-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

Podľa tohto vzdelávacieho programu sa vzdelávajú žiaci, ktorí majú diagnostikovanú narušenú komunikačnú schopnosť (NKS). Škola, ktorá poskytuje žiakovi s NKS vzdelávanie, uplatní pri jeho

vzdelávaní tú formu organizácie jeho výchovy a vzdelávania, prostredníctvom ktorej mu pre neho prijateľným spôsobom zabezpečí získanie príslušného stupňa vzdelania.

Pri výbere formy vzdelávania žiakov s NKS je potrebné postupovať individuálne, podľa výsledkov špeciálnopedagogickej, logopedickej, psychologickkej, prípadne inej odbornej diagnostiky. Žiak, ktorý sa vzdeláva začlenený v bežnej základnej škole, sa vzdeláva podľa rámcového učebného plánu príslušnej školy, v ktorej sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej len IVP) s prihliadnutím na postihnutie/narušenie. Obsah jeho vzdelávania vychádza zo vzdelávacieho programu pre žiakov s NKS. V priebehu nižšieho stredného vzdelávania je potrebné pomôcť žiakovi s NKS pri jeho profesionálnej orientácii a tým prispieť k jeho bezproblémovému sociálnemu začleneniu.

Pri hodnotení učebných výsledkov učiteľ rešpektuje psychický a fyzický stav žiaka, druh a závažnosť narušenia komunikačnej schopnosti, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení základnej školy.

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je nevyhnutné postupovať podľa odporúčaní logopéda, špeciálneho pedagóga a psychológa a o odporúčanom spôsobe a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny učiteľ informuje jeho zákonného zástupcu až po konzultácii s príslušnými odborníkmi.

Pri hodnotení žiaka s NKS učiteľ posudzuje úroveň jeho vedomostí najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov s NKS je potrebné postupovať individuálne podľa výsledkov logopedickej a inej odbornej diagnostiky a v spolupráci so zákonnými zástupcami, školským logopédom a príslušným centrom špeciálno-pedagogického poradenstva.

Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Okrem povinného personálneho zabezpečenia platného podľa štátneho vzdelávacieho programu je potrebné, aby škola, v ktorej sú vzdelávaní žiaci s NKS, mala zabezpečenú spoluprácu so školským logopédom a pôsobil v nej školský špeciálny pedagóg a asistent učiteľa. Škola nezamestnáva logopéda, preto sú žiaci s NKS v starostlivosti logopédov v CPP a klinických logopédov.

VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S PORUCHOU AKTIVITY A POZORNOSTI

Ciele výchovy a vzdelávania

Žiaci s poruchami aktivity a pozornosti plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bežných základných škôl na primárnom stupni vzdelávania a na nižšom strednom stupni vzdelávania.

Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti sú rovnaké ako pre žiakov bez zdravotného znevýhodnenia. Plnenie výkonového štandardu však môže byť ovplyvnené závažnosťou poruchy aktivity a pozornosti žiaka. Prípadné čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacieho štandardu v konkrétnom vyučovacom predmete je potrebné zaznamenať v individuálnom vzdelávacom programe žiaka.

Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s poruchou aktivity a pozornosti (PaP)

Výchova a vzdelávanie žiakov s PaP sú realizované podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie schváleného

Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 03.08.2017 pod číslom 2017/10211-2:10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017.

Špecifickým cieľom vzdelávania žiakov s poruchami aktivity a pozornosti je reedukácia a korekcia prejavov v učení a správaní, ktoré sú dôsledkom diagnostikovaného zdravotného znevýhodnenia ako aj tréning požadovaných vzorov, foriem správania a následne aj reedukácia vlastností vo vzťahu k učeniu.

Základom pre špecifický postup pri vzdelávaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti je vytvorenie pozitívneho vzťahu medzi pedagógom a žiakom. Vzdelávanie žiaka s poruchou aktivity a pozornosti si vyžaduje podľa potreby koordinovaný tímový prístup učiteľa, psychológa, špeciálneho pedagóga, vychovávateľa, liečebného pedagóga, logopéda, asistenta učiteľa.

Špecifiká vzdelávania žiaka s poruchou aktivity a pozornosti, ktoré je potrebné uplatňovať v individuálnom rozsahu a podľa individuálnych potrieb žiaka, vo všetkých formách vzdelávania:

– žiak, ktorý nemôže plniť požiadavky príslušných vzdelávacích oblastí a štandardov, sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu,

– pri vyučovaní môže pedagóg stanoviť dĺžku a štruktúru vyučovacej hodiny flexibilne, zohľadňujúc psychický stav, správanie a potreby žiaka, ktoré sú dôsledkom stanovenej diagnózy,

– žiakovi je zabezpečené vyučovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Organizácia výchovy a vzdelávania žiakov s poruchami aktivity a pozornosti sa uskutočňuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.

Povinné a odporúčané personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Pri vzdelávaní žiaka s poruchou aktivity a pozornosti formou školskej integrácie v škole je potrebné zabezpečiť odborný servis školského špeciálneho pedagóga, psychológa, prípadne liečebného pedagóga, sociálneho pedagóga, podľa potreby ďalších odborných zamestnancov – logopéda, asistenta učiteľa a spolupracovať so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S PORUCHAMI SPRÁVANIA

Ciele výchovy a vzdelávania

Ciele výchovy a vzdelávania sú v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie - 1. stupeň základnej školy a Štátneho vzdelávacieho programu pre nižšie stredné vzdelávanie - 2. stupeň základnej školy.

Špecifickými cieľmi sú:

špeciálnopedagogická diagnostika stavu vzdelanosti, vedomostí, zručností, návykov a vývinu osobnosti, reedukácia narušeného vývinu osobnosti vo vzťahu k učeniu, správaniu, práci a narušeného psychosociálneho a emocionálneho vývinu.

Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy pre žiakov s poruchami správania sú rovnaké ako pre žiakov bez zdravotného znevýhodnenia. Plnenie výkonového štandardu však môže byť ovplyvnené závažnosťou poruchy správania žiaka. Prípadné, čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacieho štandardu, v konkrétnom vyučovacom predmete je potrebné zaznamenať v individuálnom vzdelávacom programe žiaka.

Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s poruchami správania

Výchova a vzdelávanie žiakov s poruchami správania sú realizované podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami správania pre primárne vzdelávanie, nižšie stredné vzdelávanie, nižšie

stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 03.08.2017 pod číslom 2017/10217-4:10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017.

V zmysle tohto dokumentu sa žiak podľa potreby vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Individuálny vzdelávací program vypracováva škola v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak s poruchami správania, ktorý sa vzdeláva v bežnej triede základnej, prípadne strednej školy, musí mať zabezpečené odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej jeho individuálnym potrebám. Riaditeľ školy je povinný pri výchove a vzdelávaní takéhoto žiaka zabezpečiť systematickú spoluprácu školy so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie, podľa možností aj so zákonným zástupcom. Podľa potreby škola spolupracuje s centrom poradenstva a prevencie, alebo s diagnostickým centrom alebo reedukačným centrom.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Organizácia výchovy a vzdelávania v teoretickom a praktickom vyučovaní sa uskutočňuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pri organizácii podmienok na výchovu a vzdelávanie žiakov s poruchami správania je potrebné postupovať individuálne, podľa výsledkov špeciálnopedagogickej a psychologickkej diagnostiky žiakov. Vo všetkých organizačných formách vzdelávania je potrebné vytvárať žiakom s poruchami správania špecifické podmienky pre ich úspešné vzdelávanie a uspokojovanie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Povinné a odporúčané personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Pri vzdelávaní žiaka s poruchami správania formou školskej integrácie v bežnej škole je potrebné zabezpečiť odborný servis školského špeciálneho pedagóga, psychológa, liečebného pedagóga, sociálneho pedagóga, podľa potreby ďalších odborných zamestnancov – logopéda, asistenta učiteľa a spolupracovať so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie, prípadne s diagnostickým alebo reedukačným centrom.

VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV SO SLUCHOVÝM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE A NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20275:12-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

Ciele vzdelávania

Žiaci so sluchovým postihnutím plnia rovnaké ciele vzdelávania ako ostatní žiaci základnej školy na primárnom a nižšom strednom stupni vzdelania. Hlavným cieľom je, aby žiaci so sluchovým postihnutím nadobudli rozvinuté kľúčové spôsobilosti (kompetencie) primerané veku a individuálnym osobitostiam žiakov, ktoré vyplývajú zo sluchového postihnutia žiaka.

Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so sluchovým postihnutím v takom rozsahu aby učebné výsledky žiaka so sluchovým postihnutím zodpovedali profilu absolventa primárneho a nižšieho stredného stupňa vzdelania, s prihliadnutím na druh a stupeň sluchového postihnutia žiaka.

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so sluchovým postihnutím je, okrem všeobecných cieľov, vychovávať a vzdelávať týchto žiakov tak, aby nadobudli primerané komunikačné kompetencie, osobnostné kvality, reedukačné a kompenzačné kompetencie a tak plnohodnotne vnímali, prežívali vlastný život a stali sa tvorcami hodnôt, ktoré vytvoria cieľavedomou činnosťou.

Získaním primeraných komunikačných, reedukačných a kompenzačných kompetencií si žiaci so sluchovým postihnutím rozvinú svoju osobnosť, osvoja kultúrne hodnoty a vybudujú nezávislú existenciu.

Vzdelávacie štandardy

Platia vzdelávacie štandardy uvedené v príslušných štátnych vzdelávacích programoch, s prihliadnutím na druh a stupeň postihnutia žiaka, ďalšie podmienky sú uvedené v prílohách učebných plánov.

Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so sluchovým postihnutím

Žiaci so sluchovým postihnutím sa vzdelávajú podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov so sluchovým postihnutím pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20275:12-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

Žiak so sluchovým postihnutím má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, ktoré sú u žiaka diagnostikované školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie, spravidla centrom špeciálno-pedagogického poradenstva.

Vo výchovno-vzdelávacom procese pedagóg zohľadňuje špecifiká u žiaka so sluchovým postihnutím, ktoré môžu byť prítomné:

- poruchy reči v lexikálno-sémantickej, morfológicko-syntaktickej, foneticko-fonologickej rovine,
- pridružené poruchy reči: dysláliu, dysprozódiu (poruchy rytmu reči), dysfóniu (poruchy hlasu), narušené dýchanie, fufnavosť, poruchy plynulosti reči, iné,
- poruchy pozornosti,
- poruchy krátkodobej a dlhodobej pamäti,
- ťažkosti pri identifikácii, zapamätávaní a reprodukcii objektov,
- ťažkosti pri myšlienkových operáciách (chápanie abstraktných pojmov),
- prítomný pocit menejcennosti,
- oneskorenie sociálneho emocionálneho vývinu,
- nedostatky vo vývine psychomotorických zručností,
- zníženú mieru koncentrácie a vytrvalosti pozornosti,
- nerovnomerné výkony,
- zvýšenú unaviteľnosť a iné.

Pri hodnotení učebných výsledkov učiteľ rešpektuje psychický a fyzický zdravotný stav žiaka, druh a stupeň postihnutia, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.

Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení základnej školy. U žiaka so sluchovým postihnutím, ktorý má výrazné rozdiely vo výkonoch v ústnej a písomnej skúške, sa pri skúšaní uprednostňuje forma, ktorá je pre neho výhodnejšia a ktorá predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov. Priebežne sa používajú všetky formy skúšania a hodnotenia, rešpektujúc druh a stupeň postihnutia.

VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV SO ZRAKOVÝM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE A NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania žiakov so zrakovým postihnutím sú totožné s cieľmi formulovanými v Štátnych vzdelávacích programoch pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné

vzdelávanie, zameranými na postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí (kompetencií) žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov.

Primárne vzdelávanie

- Poskytnúť žiakom bohaté možnosti vedeného skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť, tvorivosť a záujem skúmať svoje okolie,
- umožniť žiakom spoznávať svoje vlastné schopnosti a rozvojové možnosti a osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a spôsobilosti žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- vyvážené rozvíjať u žiakov spôsobilosti dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať aj na základe sebariadenia a sebareflexie,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych spôsobilostí, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, účinne spolupracovať, rozvíjať si sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom obce a k svojmu širšiemu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie a aktívne ho chrániť a upevňovať.

Nižšie stredné vzdelávanie

- Primerane veku rozvinúť kľúčové spôsobilosti (kompetencie), zmysluplné základné vedomosti a znalosti a vypestovaný základ záujmu o celoživotné učenie sa,
- jasné povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,
- záujem a potrebu zmysluplnej aktivity a tvorivosti.

Profil absolventa

primárneho stupňa vzdelania a nižšieho stredného stupňa vzdelania je založený na kľúčových spôsobilostiach (kompetenciách), ktoré zahŕňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií žiaka so zrakovým postihnutím tvorí základný predpoklad pre prekonanie negatívnych dôsledkov zrakového postihnutia, pre ďalší rozvoj v následných stupňoch vzdelávania, resp. úspešnú inklúziu.

Vzdelávacie štandardy

Žiaci so zrakovým postihnutím sú vychovávaní a vzdelávaní podľa vzdelávacích štandardov uvedených v Štátnych vzdelávacích programoch, pričom modifikovaný je obsahový a výkonový štandard vyučovacieho predmetu informatika.

Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zrakovým postihnutím

Výchova a vzdelávanie zrakovo postihnutých žiakov je v škole realizovaná podľa VZDELÁVACIEHO PROGRAMU PRE ŽIAKOV SO ZRAKOVÝMPOSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE A NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE, PRE PRIMÁRNE UMELECKÉ VZDELÁVANIE A NIŽŠIE SEKUNDÁRNE UMELECKÉ VZDELÁVANIE VYDANÉHO MŠVVaŠ SR zo dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20284:16-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ zohľadňuje špecifiká a špecifické potreby žiaka so zrakovým postihnutím, a to najmä:

- absenciu, neúplnosť, prípadne skreslenie zrakových vnemov,
- absenciu, neúplnosť, resp. skreslenie zrakových predstáv,
- zhoršenú kvalitu analyticko-syntetickej činnosti spätú s horšou rozlišovacou schopnosťou,
- zníženú mieru koncentrácie pozornosti,
- potrebu individuálneho pracovného tempa,
- poruchy vnímania priestoru,
- poruchy, resp. nedostatočnú úroveň čítania a písania,
- poruchy vizuálno-motorickej koordinácie,
- poruchy farebného videnia,
- obmedzenia súvislej zrakovej práce,
- obmedzenia v pohybe a fyzickej námahe,
- skorú unaviteľnosť,
- neprimerané emocionálne reakcie,
- neadekvátnu mimiku a gestikuláciu,
- narušenie sociálnych vzťahov.

Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Sociálne znevýhodnené prostredie (znevýhodnenie chudobou alebo kultúrou) definujeme ako prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne a jazykové podmienky nedostatočne stimuluje rozvoj mentálnych, vôľových a emocionálnych vlastností jednotlivca, nepodporuje jeho efektívnu socializáciu a neposkytuje dostatok primeraných podnetov pre rozvoj osobnosti. Spôsobuje sociálno-kultúrne depriváciu, deformuje intelektuálny, mravný a citový rozvoj jednotlivca a z aspektov edukácie ho z týchto dôvodov považujeme za osobu so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia je žiak, ak spĺňa súčasne minimálne tri z nasledujúcich kritérií:

- a) pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- b) aspoň 1 z rodičov alebo osoba, ktorej je dieťa zverenú do osobnej starostlivosti patrí do skupiny znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie,
- c) najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- d) neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny (napr. dieťa/žiak nemá vyhradené miesto na učenie, nemá vlastnú posteľ, nie je zavedená elektrická prípojka a pod.),
- e) vyučovací jazyk školy je iný, než jazyk, ktorým hovorí dieťa v domácom prostredí.

ŠVVP žiaka zo SZP musia byť diagnostikované CPP.

Výchova a vzdelávanie žiakov zo SZP sa uskutočňuje prostredníctvom eliminácie alebo odstránenia hendikepov vyplývajúcich zo sociálneho znevýhodnenia (napr. komunikačné schopnosti, kultúrne a sociálne vylúčenie), dosiahnuť primeraný rozvoj ich schopností. Uskutočňuje sa v bežných triedach s individuálnym prístupom k žiakom zo SZP. Je potrebné vytvárať žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia špecifické podmienky pre ich úspešné vzdelávanie a uspokojovanie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb, najmä vytvoriť atraktívne edukačné prostredie rešpektujúce

sociálne, kultúrne a jazykové špecifiká žiaka, zabezpečiť systém doučovacích aktivít pre zaostávajúcích žiakov. Sme zapojení do národného projektu „Škola otvorená všetkým“.

Individuálne vzdelávanie

(Upravuje §24 školského zákona.)

O povolení individuálneho vzdelávania rozhoduje riaditeľ školy, do ktorej bol žiak prijatý (ďalej len „kmeňová škola“), na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu neploletého žiaka alebo na základe písomnej žiadosti plnoletého žiaka.

O povolení individuálneho vzdelávania rozhoduje riaditeľ školy v rámci rozhodovania o oslobodení žiaka od povinnosti dochádzať do školy podľa osobitného predpisu. Individuálne vzdelávanie sa povoľuje

- a) žiakovi školy, ktorému jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole,
- b) žiakovi základnej školy,
- c) žiakovi, ktorý bol vzatý do väzby alebo je vo výkone trestu odňatia slobody, ktorému nemožno zabezpečiť účasť na vzdelávaní v škole dlhšie ako dva mesiace.

K žiadosti o povolenie individuálneho vzdelávania podľa odseku 2 písm. a) zákonný zástupca alebo plnoletý žiak priloží vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dorast alebo odporúčanie zariadenia poradenstva a prevencie. Vzdelávanie žiaka zabezpečuje škola, ktorá rozhodla o povolení individuálneho vzdelávania, a to v rozsahu najmenej dve hodiny týždenne.

Vzdelávanie žiaka, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie podľa odseku 2 písm. b), (žiak základnej školy) zabezpečuje zákonný zástupca žiaka osobou, ktorá spĺňa kvalifikačné predpoklady vysokoškolského vzdelania druhého stupňa ustanovené pre učiteľov príslušného stupňa základnej školy.

Žiadosť zákonného zástupcu o povolenie individuálneho vzdelávania podľa odseku 2 písm. b) obsahuje

- a) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a miesto trvalého pobytu žiaka,
- b) ročník, prípadne polrok a obdobie, na ktoré sa má individuálne vzdelávanie povoliť,
- c) dôvody na povolenie individuálneho vzdelávania,
- d) individuálny vzdelávací program, ktorého princípy a ciele vzdelávania musia byť v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podľa tohto zákona,
- e) popis priestorového a materiálo-technického zabezpečenia a podmienok ochrany zdravia individuálne vzdelávaného žiaka,
- f) meno a priezvisko a písomný súhlas fyzickej osoby, ktorá bude uskutočňovať individuálne vzdelávanie žiaka, ktorému má byť povolené individuálne vzdelávanie, a jej doklady o splnení kvalifikačných predpokladov,
- g) zoznam edukačných publikácií, ktoré budú pri individuálnom vzdelávaní žiaka používané,
- h) ďalšie skutočnosti, ktoré majú vplyv na individuálne vzdelávanie žiaka.

Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie, koná komisionálne skúšky v kmeňovej škole. Komisionálne skúšky vykoná z príslušného učiva každého povinného predmetu za každý polrok. Na základe výsledkov komisionálnej skúšky vydá škola vysvedčenie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri rozhodovaní o komisionálnej skúške podľa odseku 6 riaditeľ školy zohľadňuje zdravotný stav žiaka.

Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie podľa odseku 2 písm. a) na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, nevykonáva komisionálnu skúšku. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, polročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe

ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie vyučovacích predmetov a správania žiaka.

Na konanie komisionálnych skúšok podľa odseku 6 sa vzťahujú ustanovenia § 57.

Kontrolu úrovne kvality výchovy a vzdelávania pri individuálnom vzdelávaní vykonáva Štátna školská inšpekcia podľa osobitného predpisu. Kontrolu odbornovo-pedagogického a materiálno-technického zabezpečenia výchovy a vzdelávania a ochrany zdravia žiaka vykonáva kmeňová škola. Z tohto dôvodu je zákonný zástupca povinný umožniť vstup a vykonanie kontroly poverenému školskému inšpektorovi a poverenému zamestnancovi kmeňovej školy.

Povolenie individuálneho vzdelávania žiaka riaditeľ školy zruší

- a) na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka alebo plnoletého žiaka,
- b) ak zákonný zástupca žiaka neplní podmienky individuálneho vzdelávania podľa tohto zákona,
- c) ak žiak na konci hodnotiaceho obdobia neprospel,
- d) na základe odôvodneného návrhu hlavného školského inšpektora alebo povereného zamestnanca kmeňovej školy,
- e) na základe odôvodneného návrhu zamestnávateľa, u ktorého sa žiak pripravuje v systéme duálneho vzdelávania,
- f) na základe odôvodneného návrhu fyzickej osoby, ktorá uskutočňuje individuálne vzdelávanie žiaka.

Riaditeľ školy rozhodne o zrušení povolenia individuálneho vzdelávania do 30 dní od začatia konania a zároveň zaradí žiaka do príslušného ročníka základnej školy. Odvolanie proti rozhodnutiu riaditeľa o zrušení povolenia individuálneho vzdelávania nemá odkladný účinok.

Zákonný zástupca uhradza fyzickej osobe, ktorá uskutočňuje individuálne vzdelávanie žiaka podľa odseku 2 písm. b), finančnú odmenu.

Vzdelávanie cudzincov

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v našej škole, zabezpečujeme na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz. Počas ich adaptačného obdobia v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka pri ich hodnotení a klasifikácii postupujeme podľa zákona a metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy (§ 55, ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z.; čl. 11 Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy v znení metodického pokynu č. 40/2021).

Podporné opatrenia

§ 145a Zákona o výchove a vzdelávaní č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších noviel:

(1) Podporným opatrením je opatrenie poskytované školou alebo školským zariadením potrebné na to, aby sa dieťa alebo žiak mohli plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2023/13957:1-C1661 s platnosťou od 1. septembra 2023 schválilo Katalóg podporných opatrení. Ten špecifikuje podporné opatrenia vo výchove a vzdelávaní poskytované školou alebo školským zariadením, ktoré sú potrebné na to, aby sa dieťa alebo žiak mohli plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti.

(2) Podpornými opatreniami sú:

a) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní; poskytovanie zabezpečuje škola, školské výchovno-vzdelávacie zariadenie alebo špeciálne výchovné zariadenia,

b) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých deťmi alebo žiakmi vo výchove a vzdelávaní; poskytovanie zabezpečuje škola, školské výchovno-vzdelávacie zariadenie alebo špeciálne výchovné zariadenia,

c) zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy; poskytovanie zabezpečuje materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo špeciálne výchovné zariadenie,

d) činnosť na podporu dosahovania školskej spôsobilosti; poskytovanie zabezpečuje materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, zariadenie poradenstva a prevencie alebo liečebno-výchovné sanatórium,

e) zabezpečenie poskytovania kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy; poskytovanie zabezpečuje materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami okrem bilingválneho vzdelávania alebo špeciálne výchovné zariadenie,

f) zabezpečenie doučovania alebo cieleného učenia na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu dieťaťa alebo žiaka; poskytovanie zabezpečuje materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo špeciálne výchovné zariadenie,

g) skvalitnenie podmienok výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,

h) zabezpečenie vzdelávania sa vo vyučovacom predmete alebo vo vzdelávacej oblasti vo vyššom ročníku; poskytovanie zabezpečuje základná škola, základná škola pre žiakov s nadaním, stredná škola alebo stredná škola pre žiakov s nadaním,

i) zabezpečenie osobitných foriem komunikácie dieťaťa so zdravotným postihnutím alebo žiaka so zdravotným postihnutím so školou alebo so školským zariadením; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,

j) činnosť na podporu sociálneho zaradenia; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,

k) činnosť na podporu predchádzania ukončenia školskej dochádzky v nižšom ako poslednom ročníku základnej školy alebo strednej školy; poskytovanie zabezpečuje základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi

výchovno-vzdelávacími potrebami, zariadenie poradenstva a prevencie alebo špeciálne výchovné zariadenie,

l) špecializované kariérové poradenstvo; poskytnutie zabezpečuje základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo zariadenie poradenstva a prevencie,

m) zabezpečenie pôsobenia pedagogického asistenta v triede; poskytovanie zabezpečuje materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo špeciálne výchovné zariadenie,

n) poskytovanie zdravotnej starostlivosti; poskytovanie zabezpečuje materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo špeciálne výchovné zariadenie,

o) zabezpečenie sebaobslužných úkonov podľa osobitného predpisu^{80c}) v čase výchovno-vzdelávacieho procesu; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,

p) poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok; poskytovanie zabezpečuje materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo špeciálne výchovné zariadenie,

q) zabezpečenie úpravy priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdanie zručností; poskytovanie zabezpečuje škola alebo špeciálne výchovné zariadenie,

r) odstraňovanie fyzických bariér v priestoroch školy alebo školského zariadenia a organizačných bariér pri výchove a vzdelávaní; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,

s) zabezpečenie diétného stravovania; poskytnutie zabezpečuje zariadenie školského stravovania,

t) prevencia na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,

u) krízová intervencia; poskytovanie zabezpečuje materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola, stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, centrum poradenstva a prevencie alebo špeciálne výchovné zariadenia.

(3) Ministerstvo školstva vedie a zverejňuje na ním určenom webovom sídle katalóg podporných opatrení. Katalóg podporných opatrení obsahuje najmä

a) názov podporného opatrenia,

b) opis podporného opatrenia,

c) cieľovú skupinu podporného opatrenia,

d) personálne zabezpečenie podporného opatrenia,

e) formu poskytovania podporného opatrenia,

f) odporúčaný rozsah podporného opatrenia.

§ 145b

(1) Podporné opatrenie sa poskytuje na základe vyjadrenia

a) pedagogického zamestnanca v kategórii učiteľ alebo školský špeciálny pedagóg, vyjadrenia odborného zamestnanca školy alebo vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie v rámci odbornej činnosti podľa § 131 ods. 4 písm. a), ods. 5 písm. d) alebo ods. 6 písm. d), ak ide o podporné opatrenie podľa § 145a ods. 2 písm. a), c), e), f), j), k), n), q), r), alebo písm. s), alebo

b) zariadenia poradenstva a prevencie v rámci odbornej činnosti podľa § 131 ods. 4 písm. a), ods. 5 písm. d) alebo ods. 6 písm. d), ak ide o podporné opatrenie podľa § 145a ods. 2 písm. b), d), g), h), i), l), m), o) alebo písm. p).

(2) O vyjadrenie na účel poskytnutia podporného opatrenia môže riaditeľ školy alebo riaditeľ školského zariadenia požiadať zákonný zástupca dieťaťa alebo nepľnoletého žiaka, plnoletý žiak, zástupca zariadenia alebo pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec. Ak ide o dieťa alebo o nepľnoletého žiaka, o vyjadrenie zariadenia poradenstva a prevencie na účel poskytnutia podporného opatrenia možno požiadať len s informovaným súhlasom jeho zákonného zástupcu. O vyjadrenie na účel poskytnutia podporného opatrenia a o poskytnutie podporného opatrenia možno požiadať písomne. Škola alebo školské zariadenie môže umožniť požiadať o vyjadrenie na účel poskytnutia podporného opatrenia alebo o poskytnutie podporného opatrenia aj elektronicky bez kvalifikovaného elektronického podpisu použitím informačného systému.

(3) Ak nie je možné vyjadriť sa na účel poskytnutia podporného opatrenia v škole alebo v školskom zariadení, ktoré nie je zariadením poradenstva a prevencie, riaditeľ školy alebo riaditeľ školského zariadenia požiada o vyjadrenie zariadenie poradenstva a prevencie.

(4) Vyjadrenie obsahuje návrh podporného opatrenia spolu s navrhovaným rozsahom jeho poskytnutia. Vyjadrenie sa poskytuje žiadateľovi; ak o vyjadrenie požiadal pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec, poskytuje sa aj zákonnému zástupcovi dieťaťa alebo nepľnoletého žiaka, zástupcovi zariadenia alebo plnoletému žiakovi.

(5) Ak ide o podporné opatrenie, ktorým je poskytnutie zdravotnej starostlivosti, na jeho navrhnutie sa vyžaduje aj písomné vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dorast.

(6) Dieťa alebo žiak má právo na poskytnutie podporného opatrenia uvedeného vo vyjadrení.

(7) Na základe vyjadrenia môže riaditeľ školy alebo riaditeľ školského zariadenia o poskytnutie podporného opatrenia požiadať ten, komu bolo vyjadrenie poskytnuté.

(8) K návrhu podporného opatrenia uvedeného vo vyjadrení a k navrhovanému rozsahu jeho poskytovania sa riaditeľ školy alebo riaditeľ školského zariadenia písomne vyjadri s ohľadom na personálne, priestorové, materiálno-technické a finančné podmienky školy alebo školského zariadenia na poskytnutie podporného opatrenia. Písomné vyjadrenie riaditeľ školy alebo riaditeľ školského zariadenia poskytuje osobám podľa odseku 7 do 10 dní odo dňa, kedy bol požiadaný o poskytnutie podporného opatrenia, v odôvodnenom prípade do 20 dní.

(9) Škola alebo školské zariadenie zabezpečí poskytnutie podporného opatrenia, ak má podľa písomného vyjadrenia riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia na jeho poskytnutie v navrhovanom rozsahu personálne, priestorové, materiálno-technické a finančné podmienky. Ak škola alebo školské zariadenie podľa písomného vyjadrenia riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia nemá personálne, priestorové, materiálno-technické alebo finančné podmienky na poskytnutie podporného opatrenia v navrhovanom rozsahu a nemá možnosť ich zabezpečiť, ten, kto požiadal o poskytnutie podporného opatrenia, môže požiadať príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve o preskúmanie písomného vyjadrenia riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia. Orgán miestnej štátnej správy v školstve preskúma písomné vyjadrenie riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia do 30 dní odo dňa, kedy bol požiadaný o preskúmanie, a na tento účel si môže vyžiadať vyjadrenie Štátnej školskej inšpekcie.

(10) Ak príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve zistí, že písomné vyjadrenie riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia

a) je opodstatnené, vykoná všetky potrebné úkony na zabezpečenie poskytnutia podporného opatrenia v najlepšom záujme dieťaťa alebo žiaka prednostne v škole alebo v školskom zariadení, ktoré navštevuje,

b) nie je opodstatnené, určí, že škola alebo školské zariadenie je povinné poskytnúť podporné opatrenie v navrhovanom rozsahu.

(11) Ak príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve zistí, že nie je možnosť zabezpečiť poskytnutie podporného opatrenia podľa odseku 10 písm. a), bezodkladne požiada organizáciu zriadenú ministerstvom školstva na plnenie úloh v oblasti poradenstva a prevencie, ktorá určí spôsob poskytnutia podporného opatrenia v najlepšom záujme dieťaťa alebo žiaka a poskytne škole alebo školskému zariadeniu, ktoré dieťa alebo žiak navštevuje, súčinnosť pri zabezpečení jeho poskytnutia.

(12) Poskytnuté podporné opatrenie možno prehodnotiť z hľadiska napĺňania jeho účelu. Pri prehodnotení poskytnutého podporného opatrenia sa postupuje podľa odsekov 2 až 11.“

§7a Individuálny vzdelávací program

(1) Podľa individuálneho vzdelávacieho programu sa s informovaným súhlasom zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia môže vzdelávať

a) dieťa alebo žiak, ktorého špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú, aby sa vzdelávali podľa školského vzdelávacieho programu školy, ktorú navštevuje, a ani podľa vzdelávacích programov určených pre školy, ktoré vzdelávajú deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, alebo

b) žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie v základnej škole.

(2) Individuálny vzdelávací program pre dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo pre žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na základe odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie vypracuje pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy a po konzultácii so zákonným zástupcom; ak ide o žiaka základnej školy najmenej v piatom ročníku alebo o žiaka strednej školy, aj po konzultácii s týmto žiakom.

(3) Individuálny vzdelávací program obsahuje podporné opatrenie a úpravy jednotlivých častí školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb dieťaťa alebo žiaka, najmä úpravu obsahu, metód, foriem alebo spôsobu hodnotenia a spolupráce s odbornými zamestnancami.

